

ΑΠΟ ΤΟ "ΜΑΥΡΟ ΚΑΡΑΒΙ,"

Ἀθήνα, 22 Θεριστή 1914

Ἀγαπητέ μου,

Σοῦ στέλλω τοὺς στίχους ποὺ σοῦ ἔταξα.

Τὸ «Μαῦρο Καράβι» εἶναι ἡ πολυτραγούδιση ναυτική ἐκστρατεία τοῦ Ρουμελιώτη Γιάννη Σταθά. Ὁ πόλεμος μὲ σταμάτησε ἀπάνω στὴν ὥρα ποὺ ἔγραφα τὸ ρήμαγμα τῆς Ρούμελης ποὺ ἔμεινε μὲ τὰ χωράφια μοναχὰ καὶ τὶς στάνες ἔρμες ἀπὸ τοὺς πιστικούς.

Δὲν ἤθελα νὰ δημοσιεύσω κομμάτια, οὔτε ξέρω ἂν θὰ τὸ τελειώσω ποτέ.

Ἀλλὰ δίνω αὐτοὺς τοὺς στίχους τώρα ποὺ γιορτάζουμε τὸ Θεριστὴ τοῦ 1913, γιατί θαρρῶ σὰν νὰ εἶνε γραμμένοι γιὰ τὴν περισυνὴ Ρούμελη, ποὺ ξαναρήμαξε σὰν τότε, ἀπὸ τὴν ἴδια ἀφορμὴ καὶ μὲ τὰ παιδιὰ τῆς ξενιτεμμένα ἀπάνω-κάτω στὰ ἴδια μέρη ποὺ ἐδῶ κ' ἐκατὸν τόσα χρόνια τὸ «Μαῦρο Καράβι» ἀρμένιζε.....

Ἰδικός σου

Στέφανος Γρανίτσας

Κ' ἦρθεν ὁ Μάης ὁ γλεντερός καὶ στοίχειωσεν ὁ
[κάμπος,
μέσ' τὰ λειβάδια χύμισε τὸ λιγερὸ χορτάρι
ὥς τὰ λαγώνια σκέπασε τὰ λεύτερα πουλάρια
— Ἔρμε Βαλμὰ πῶς τὰ σουρᾶς στῆς ξενιτιάς τὸν
ἦπνο!—

πήδησε ὁ βίκος στὰ σπαρτὰ νὰ πνίξη τὸ σιτάρι
κ' ἐκεῖνο μάταια κατρεάει τῆς βοτανίστρας χέρια
μάταια καὶ τ' ἀντίκλαρο ἴσκιωσεν ἔρμες ροῦγες
στον ἀνοιξιάντικο ἀργαλειὸ δὲ θὰ στρωθῇ μιὰ ὑφάντρα
τοῦ νυφικοῦ τῆς κρεβατιοῦ νὰ ὑφάνῃ τὰ στρωσίδια
δίπλα στὰ καλοσήμαδα τῶν τρυγονιῶν τραγούδια·
μόνο στὰ κορφοκλώνουρα ἡ περιγιαλάστρα ἡ κίσσα
κάνει τὸν ἦχο τῶν χτενιῶν κι' ὁ κάμπος βαλαντώνει
τὸ στάχυ χάϊδα νείρεται στῶν κοριτσιῶν τὰ στήθια
ἡ βρύση κρυφομίλημα κ' ἡ στράτα τὸ τραγοῦδι.
Καὶ χτὲς τὸν κοῦκο ἀλάφιασε τοῦ Θεριστῆ τὸ κάμα
τὸ χλιδ τὸν κάμπο παρατάει στὰ πλαγερὰ κλαρώνει
δροσολογιέται στὶς ὀχτιές καὶ στὶς ξερβιές χαλάβρες
τώρα τὸ λέει ἡ πέρδικα μὲς τὰ δασιὰ φτερούσια
ὥς τρώει τὸ λιανοστούρνιστο καὶ λαγαράει ἡ φωνὴ τῆς
καὶ μὲς τ' ἀργὸ τὸ λιόγεσμα σκαρτίζει τὸ κοπάδι
γιὰ τὸ ἔρμο ἔρrouσε κα' τοῦ βουνοῦ τὴ στράτα
μπρὸς τὸ γκισέμι ἀργόπορο μὲ τὸ βραχνὸ κουδοῖνι
καὶ πίσω του ἄλλαλῃ ἡ κοπὴ δίχως ἀχοὺς καὶ πρόγονους,

κορίτσα δὲν τὴν δέχτηκαν νὰ τὴν κοπραματώσουν
μήτε μὲ μαγιολούλουδα ἐπλέξαν τ' ἀρμεχτάρια
φωτιά τῶν ἔρμων γαλαριῶν τῶν ἀρμεγο μαστάρι
κ' ἐβέλαξεν ἀνάρμυρο τ' ἀκούρευτο κριάρι·
βράχνιασαν τὰ πρατόσκιλα νὰ μάχωνται τ' ἀγρίμι
κ' ἔστησαν τριδιπλο χορὸ οἱ λύκοι μὲς τὶς λάκες
σαλαῖτὸ ποὺ δὲ γροικᾶν καὶ σουρίμα δὲ βάζει
σὲ χουνναβιά, σὲ πύλακα, σὲ ρέμα, σὲ σουκήπα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ

ΟΡΑΤΙΟΥ

4^η ὉΔΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΗΣΤΙΟ

(Παράφραση)

Μὲ τὴν ἀνοιξὴ ποὺ ἐγύρισε
Ὁ τραχὺς χειμῶνας σβύνει,
Κι' ἀπ' τὸ ζέφυρο φαιδρύνει
Τῶν ἀνθρώπων ἡ καρδιά.
Τὰ καράβια τὰ ὀλοστέγνωτα
Μὲς τῇ θάλασσᾳ τραβοῦνε,
Καὶ τὶς στάνες παρατοῦνε
Τὶς στενόχωρες τ' ἀρνιά.

Τώρα γίνεται δυσάρεστο
Καὶ τὸ σπίτι στοὺς χωριάτη
Καὶ πεντάμορφο παλάτι
Ἔχει πλιά τὸν οὐρανὸ,
Καὶ στοὺς κάμπους τοὺς ἀπλόχωρους
Πλιά δὲ στρώνεται τὸ χιόνι,
Μὲν στοῦ φεγγαριοῦ π' ἀπλώνει
Τὸ χλωμὸ τὸ φῶς, χορὸ

Ἡ Ἀφροδίτῃ ἡ Κυθηριώτισσα
Σέρνει καὶ κατόπι πάντ'
Χάρες, Νύφες καὶ χτιπάνε
Τὰ ποδάρια ρυθμικά,
Ὅταν ὁ Ἡφαιστος ὁ ἀκούρατος
Νὰ φλογοσυμπάει τ' ἀγύρια
Τῶν Κυκλώπων ἀργαστήρια
Ἀρχινάει σπουδαχτικά.

Μὲ μυρτιές τῶρ' ἄς στολίσουμε
Τὸ λαμπρότατο κεφάλι,
Ἡ καὶ μ' ἀνθία πῶχει βγάλει
Ἀπαλαίνοντας ἡ γῆ.
Καὶ στὰ δάση τὰ ἡσιοστόλιστα
Ἄς θυσιάσουμε ἀρνάκι
Εἰς τὸ Φαῦνο, ἡ κατσικάκι,
Κατὰ πῶς ἐπιθυμεῖ.

Ὁ γλωμός, χτυπάει, ὁ θάνατος
Καὶ καλύβες καὶ παλάτια,
Κ' ἔχει ἀδάκρυτα τὰ μάτια
Καὶ γιὰ γέρο ἢ γιὰ μωρό,
Κ' ἡ μικρὴ ζωὴ μας, Σήστιε,
Ξάφνον ὡς ἔρχεται καὶ σβύνει
Καὶ γιὰ ἐλπίδες δὲν ἀφίνει
Νὰ ξοδεύουμε καιρό.

Σὲ λιγάκι τ' ἀναπόφευγο
Θὰ πλακώσει τὸ σκοτάδι,
Καὶ τοῦ Πλούτωνα στὸν Ἄδη
Ἦσκιους κούφιους θὰ θωρεῖς,
Κ' ἐκεῖ κάτω στὴν δλόμανρη
Κατοικιὰ σὰ θὰ κατέβεις
Ἀρχηγὸς δὲ θὰ γυρεύεις
Σὲ συμπόσια νὰ ἐκλεχτεῖς,

Μήτε πλιά τὸν τρυφερότατο
Τὸ Λυκίδα θὰ εὐτυχῆσεις
Γιὰ λιγάκι ν' ἀντικρύσεις
Π' ὄλ' οἱ νιοὶ γι' αὐτὸν φωτιὰ
Καὶν' ἐσήμερα καὶ μέλεται
Σὲ λιγάκι νὰ καοῦνε
Κι' ὅσες κόρες τοῦ θωροῦνε
Τὴν ὑπέριτατη ὁμορφιά.

Ἀθήνα, τέλη τ' Ἀπριλίου, 1914 Γ. ΣΠΑΤΙΔΑΣ

ΚΗΦΙΣΣΙΑ

Τα φωτ' ἀναψανε, βγήκαν τ' ἀστερια
Κι' ἀπο τα ὄγρα τους τα κρυφα λημερια
Οἱ προισκοκοιληδες, οἱ φωνακλαδες
Τα γελια ἀρχισανε καὶ τὶς κανταδες:—

«Ἦτανε μια φορα σε καπια χωρα
Μια κορη μ' ἀφτιαστα τῆς φουσης δωρα'
Τῇ μοσκοπούλησε μια μανα σ' ἐνα
Βατραχοκοιλη με χρυση καδενα».

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΣΤΟΤΣ ΝΕΟΤΣ ΜΑΣ

Στὸν Πάνο Ταγκόπουλο, στὸ ΝΕΟ ἀληθινὰ

Γειά σας ! Λεβέντες· ἀρμαθιά
Ποὺ τάρματά σας σὰν τὰ μάτια
Τοῦ μαχητῆ στὰ σκαλοπάτια
Λάμπουνε, δίνοντας γροθιά

Στὰ στήθη τὰραχνοκλεισμένα,
Βασιλοπούλα τῇ ξανθιά
Νὰ ξεσκαβώσετε, ἔσεῖς πάλι,
Μέσ' στὴν ἀνίκητην ἀγκάλη
Φέροντας τὴ χρυσὴ ξωθιά
Στὰ κρουσταλλένια τῆς παλάτια·
Γειά σας ! Λεβέντες, ἀρμαθιά.

Καὶ ἂν εἶναι ὁ Πύργος ἀψηλὸς
Καὶ ἂν εἶναι οἱ πόρτες σιδερένιες,
Φτερὰ γιὰ σᾶς καὶ χαμηλὸς
Τόσο, σὰν τοῦ μωροῦ τὶς ἔννοιες !
Φτερὰ γιὰ σᾶς ἔπλασε ἡ Ἰδέα,
Καὶ σάβανό σας ἡ Σημαία !

Σπέτσες 1914 - V - 22

Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

L' INVESTITURE

Τὰ κάγκελα τοῦ πάρκου θὰ περάσουμε
τὴν ὥρα ποὺ ἡ Ἀλετροπόδα βασιλεύει
καὶ σὺ—γιατὶ τὸ θέλω—θὰ φορὰς
εἰς τὰ στρωτὰ μαλλιὰ σου ἀνάμεσα
τὸ λούλουδο ποὺ ἀσφοδελοῦ τὸ λένε.

Τὰ μάτια σου θενὰ κοιτοῦν τὰ μάτια μου
τὴν ὥρα ποὺ ἡ Ἀλετροπόδα βασιλεύει
καὶ τὸ χρῶμα θὰ νᾶχουνε τὰ μάτια μου
τοῦ λουλουδιοῦ ποὺ ἀσφοδελοῦ τὸ λένε.

Τὰ μάτια σου θενὰ κοιτοῦν τὰ μάτια μου
καὶ θὰ νὰ κλονιστῇ τὸ εἶναι σου ἀκέραιο,
καθὼς ὁ μυθικός ὁ βράχος κάποτε
ποὺ ἐσάλεψε—ὅπως λένε—ἄμμα τὸν ἄγγιζε
τὸ λούλουδο ποὺ ἀσφοδελοῦ τὸ λένε.

(Jean Moréas)

ΝΙΚΟΣ ΠΡΩΕΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

»» ΑΝΟΙΞΗ ««

Νά, ἡ Ἀνοιξη ἡ φιλάσθενη, καὶ ὠϊμέ ὁ Χειμῶνας
πάει ὁ λεφκός, ἡ ὥρα τῆς ἡρεμῆς τῆς τέχνης·
καὶ μέσ' στὸ εἶναι μου ποὺ νικᾷ τὸ σκοῦρο τὸ αἶμα
σὲ πλατὺ χάσμημα ἀπλώνει ἡ ἀδυναμία

Θαμπὰ λυκόφωτα χαυνώνουν τὸ μυαλό μου
ποὺ σιδερὸς περίγυρος σφίγγει το ὡς μνημα.
Μετά ὄνειρον ὥραιο περίλυπος πλανιέμαι
σὲ ἀγρούς, ποὺ οἱ ὄργιακοὶ χυμοὶ γαυρομανᾶνε.

Λιωμένος πέφτω ἀπὸ μωσκέες ἀποσταμένων
δεντρῶν γιὰ τὸνειρό μου σκάβω μὲ τὴν ὄψη
τάφο, δαγκώντας χῶμα χλιὸ ποὺ ἀνθοῦν πανσέδες.